

Hem?ire Ebeveyn Destek Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Hem?ire Ebeveyn Destek Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=22789>

Özet

Hem?ire Ebeveyn Destek Ölçe?i (HEDÖ), hem?ireler taraf?ndan ebeveynlere sa?lanan deste?i ölçmek amac?yla geli?tirilmif bir psikometrik araçtır. Bu giri?, ölçe?in Türkçe'ye uyarlama çal??mas?na odaklanmaktadır. Uyarlama, ölçe?in **psikometrik** özelliklerini Türk kültürü ba?lam?nda de?erlendirmeyi amaçlam??tır. Ölçek, 21 maddeden ve dört alt faktörden olumaktadır. Yap?lan analizler, ölçe?in yüksek düzeyde **güvenirlik** ve yap?sal geçerlili?e sahip oldu?unu göstermiştir.

Anahtar Kelimeler

Hem?ire Ebeveyn Destek Ölçe?i, Ebeveyn Deste?i, Hem?irelik, **Ölçek Uyarlama**, Psikometri, Yap?sal E?itlik Modellemesi.

Yazarlar

R. Yi?it, D.A. Uysal, D. Al?c?, ?eyda Binay, F.I. Esenay

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, sa?lık hizmetleri ortamlar?nda, özellikle hem?ireler taraf?ndan ebeveynlere sunulan destek düzeyini ve niteli?ini sistematik olarak de?erlendirmektir. Ölçek, hem?irelik bak?m?n?n ebeveynler üzerindeki alg?lanan etkilerini ölçerek, hem?irelik uygulamalar?n?n kalitesini art?rmaya yönelik geri bildirim sa?lamay? hedefler.

Ölçe?in Türkçe uyarlama çal??mas? ise, orijinal ölçe?in Türk popülasyonunda kültürel olarak uygun, geçerli ve güvenilir bir ?ekilde kullan?labilece?ini kan?tlamay? hedeflemiştir. Bu sayede, Türkiye'deki hem?irelik ara?t?rmalar?nda ebeveyn destek mekanizmalar?n?n incelenmesine olanak sa?lanm??tır.

Yap?

HEDÖ, hem?irelik ba?lam?nda ebeveynlere yönelik alg?lanan destek kavram?n? ölçmektedir. Ölçek, destek davran??lar?n?n çe?itli boyutlar?n? temsil eden dört alt faktörden olumaktadır. Bu faktörler, hem?irelik bak?m?n?n ebeveyn refah? ve hasta bak?m?na kat?lım? üzerindeki etkilerini incelemeye olanak tan?r. Ölçek toplam 21 maddeden olumaktadır.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerlili?ini incelemek amac?yla birinci düzey **Do?rulay?c? Faktör Analizi** (DFA) gerçekte?tirilmiştir. DFA sonuçlar?, dört alt faktörden oluan 21 maddelik yap?n?n model uyumunu

desteklemiştir. Hesaplanan ki-kare uyum indeksi ($\chi^2 = 526.19$, $p < 0.05$) istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur.

Ki-kare istatistiğinin örneklem büyüklüğüne duyarlı olması nedeniyle, model uyumunun yeterliliğini değerlendirmek için ki-kare değerinin serbestlik derecesine oranı (χ^2/df) kullanılmıştır. Bu araştırmada χ^2/df oranı 2.875 olarak hesaplanmıştır. Literatürde (Çokluk vd., 2010; Seğer, 2015) bu oranın 3.00 ve altında olması yeterli uyum kriteri olarak kabul edildiğinden, elde edilen bu değer, ölçek yapısının teorik modele iyi bir uyum sağladığını kanıtlamaktadır.

Güvenirlilik

Hemşire Ebeveyn Destek Ölçeği'nin iç tutarlılık güvenilirliği **Cronbach Alfa** katsayısıyla değerlendirilmiştir. Ölçeğin bütünü için hesaplanan Cronbach Alfa katsayısı 0.87 gibi yüksek bir değere sahiptir. Bu değer, ölçeğin genel olarak tutarlı olduğunu göstermektedir.

Ölçeğin alt faktörlerine ilişkin güvenirlik katsayıları da kabul edilebilir düzeydedir: Birinci alt faktör için 0.76; ikinci ve üçüncü alt faktörler için 0.68; ve dördüncü alt faktör için 0.67 olarak bulunmuştur. Elde edilen tüm katsayılar, ölçeğin hem genel hem de alt boyutlar bazında yeterli düzeyde güvenilirliğe sahip olduğunu dair önemli kanıtlar sunmaktadır.

Faktör Analizi

Ölçeğin yapısal doğrulaması, 21 madde ve dört alt faktörden oluşan bir yapıyı test eden Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) ile gerçekleştirilmiştir. Bu analiz, ölçeğin çok boyutlu yapısının Türk örnekleminde orijinal yapısını koruduğunu ve dört boyutlu modelin veriyle uyumlu olduğunu göstermiştir.

DFA sonuçları, model uyum indeksleri ($\chi^2/df = 2.875$) aracılığıyla incelenmiş ve modelin iyi bir uyuma sahip olduğu sonucuna varılmıştır. Bu bulgular, ölçeğin teorik olarak belirlenmiş olan dört alt boyutu ölçtüğünü istatistiksel olarak doğrulamaktadır.

Araç

Test Type: Uyarlama

Format: 5'li Likert Tipi Derecelendirme

Language Available: Türkçe

Population Group: Hemşirelik hizmeti alan ebeveynler

Age Group: Belirtilmemiş (Yetişkin ebeveynler)

Population Details: Hemşirelik hizmeti alan ebeveynler tarafından hemşirelerden algılanan desteği ölçer.

Test Methodology: Öz Bildirim Ölçeği

Anahtar Kelimeler

HEDÖ, Destek Ölçeği, Hemşirelik Araştırmalar, DFA, Cronbach Alfa, Ölçek Geliştirme.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut değil

Affiliation Email addresses: Bilgi mevcut değil

Correspondence Address: Seyda Binay (Sorumlu Yazar); İletişim E-posta: seydabinay@hotmail.com

İzinler, Ücret ve Test Yılı?

Ölçeğin Türkçe'ye uyarlanma çalışması 2017 yılında yayımlanmıştır. Ölçeğin kullanımı ve izinleri hakkında detaylı bilgi almak için sorumlu yazar Seyda Binay ile doğrudan iletişime geçilmesi önerilmektedir. Orijinal makale *Uluslararası Hakemli Hemşirelik Araştırmalar Dergisi*'nde yayımlanmıştır.

Kaynaklar

Yiğit, R., Uysal, D.A., Alıcı, D., Binay, S. ve Esenay, F.I. (2017). Hemşire Ebeveyn Destek Ölçeği'nin Türkçeye uyarlanması. *Uluslararası Hakemli Hemşirelik Araştırmalar Dergisi*, 9, ONLINE ISSN:2149-2468.

Çokluk, Ö., Şekercioğlu, G., & Büyüköztürk, Ş. (2010). *Sosyal Bilimler için Çok Değişkenli İstatistik: SPSS ve LISREL Uygulamaları*. Pegem Akademi.

Seçer, Ş. (2015). *Psikometrik Test Geliştirme ve Uyarlama*. Anı Yayınları.

Hemşire Ebeveyn Destek Ölçeği Maddeleri

Ölçek maddeleri bu kaynakta tam olarak sağlanmamıştır. Ancak, derecelendirme sistemi 5'li Likert formatında olup, yanıt seçenekleri aşağıdaki gibidir:

"hemen hemen hiç"

"ara sıra"

"bazen"

"ço?u zaman"

"her zaman"

Ölçe?in orijinal PDF belgesi ve ek bilgilere buradan ula??abilir: [hemsire-ebeveyn-destek-olcegi-toad.pdf](https://www.arabpsychology.com/hemsire-ebeveyn-destek-olcegi-toad.pdf)

ARABPSYCHOLOGY.COM